

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

Yhteenvetosivu:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kysely ikäihmisten toimintakyvyn, kotona pärjäämisen ja omaishoitajien tukemisen kehittämisestä

Kysely on tarkoitettu kunnille, hyvinvointialueille, vanhusneuvostoille ja vammaisneuvostoille.

Pyydämme ystävällisesti vastaamaan kyselyyn 16.2.2024 mennessä.

Petteri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu, että kuntien terveyden edistämisen määrärahaa lisätään ja se kohdennetaan ikäihmisten toimintakyvyn, kotona pärjäämisen ja omaishoitajien tukemiseen. Lisäksi hallitusohjelmassa kannustetaan hyvinvointialueita lisäämään ja uudistamaan iäkkäiden ryhmämuotoista päivä- ja päiväkeskustoimintaa.

Valtion osoittamalla terveyden edistämisen määrärahalla tuetaan terveyden edistämisen kokeilu- ja kehittämishankkeita. Määräraha on harkinnanvarainen vuosittain haettavaksi julkaistava rahallinen tuki. Määrärahasta voidaan myöntää valtionavustuksia järjestöille, säätiöille, kunnille ja muille toimijoille. Määrärahan käytöstä päätetään sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vahvistamalla käyttösuunnitelmalla, jonka painotukset vahvistetaan vuosittain. Terveyden edistämisen määräraha perustuu lakiin terveyden edistämisen määrärahasta (333/2009) ja valtioneuvoston asetukseen terveyden edistämisen määrärahasta (535/2009).

Lisätietoa terveyden edistämisen määrärahasta löytyy alla olevista linkeistä:

STM:n sivuilta

THL:n sivuilta

Tällä kyselyllä kartoitetaan kehittämistarpeita ja -keinoja, joilla edistää iäkkäiden hyvinvointia ja terveyttä, toimintakykyä, kotona pärjäämistä sekä tuetaan omaishoitajia, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevat ja vähemmistöihin kuuluvat iäkkäät henkilöt. Kerättyä tietoa hyödynnetään terveyden edistämisen määrärahaan valmistelussa.

Vastaukset kerätään anonymisti, joten yksittäistä vastaajaa ei pysty tunnistamaan. Vastauksia tullaan käsittelemään luottamuksellisesti. THL noudattaa tietojen käsittelyssä voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä ja huolehtii, että tietoturva on asianmukaisella tasolla. Lisätietoa tästä linkistä.

Pyydämme ystävällisesti yhtä vastausta per kunta, hyvinvointialue, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Kiitos vastauksistanne!

hytetuki@thl.fi

1. Mitä organisaatiota edustat? *

Vanhusneuvostoa

4. Edustan

Kunnan vanhusneuvostoa

8. Mihin suuntaan nykyistä **iäkkäiden henkilöiden** hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämistyötä alueellanne pitäisi vielä laajentaa? Valitse **kolme** tärkeintä.

Mielen hyvinvoinnin edistäminen

Yksinäisyyden ehkäisemiseen

Kroonisten sairauksien varhaiseen tunnistamiseen ja hoitoon ohjaukseen (esim. muistisairaus)

9. Mihin suuntaan **omaishoitajien** hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämistyötä tulisi nykyisestä laajentaa alueellanne? Valitse **kolme** tärkeintä.

Eri omaishoitajaryhmien tarpeiden huomioimiseen tuessa ja palveluissa (esim. työssäkäyvät omaishoitajat, nuoret omaishoitajat, kulttuuriset ja etniset vähemmistöt)

Lisää vaihtoehtoja vapaan aikaiseen hoitoon (sekä omaishoitajan lakisääteinen vapaa että ei-lakisääteinen vapaa)

Joku muu, mikä?

Omaishoitajien tuen verovapaus

10. Onko kunnassa/hyvinvointialueella ikääntyneiden toimintakykyä tukevaa ryhmämuotoista toimintaa?

Kyllä

11. Mitkä ovat **kolme** tärkeintä kehittämiskohdetta iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä tukevan ryhmämuotoisen toiminnan kehittämisessä vuosien 2024–2026 aikana?

	iäkkäille henkilöille kohdistettu toiminta	Omaishoitajille kohdistettu toiminta
Saatavuuden lisääminen	☐	☐
Saavutettavuuden lisääminen	☒	☐
Kohderyhmien ja kriteerien määritteleminen	☐	☐
Toiminnan suunnittelu kohderyhmän kanssa	☐	☐
Päivätoiminnan sisällön monipuolistaminen	☐	☐
Etäryhmien lisääminen	☐	☐
Moniammatillisuuden lisääminen	☐	☐
Vertaisohjaajatoiminnan kehittäminen	☐	☒
Maksujen kohtuullistaminen	☒	☒
Kuntouksellisen toiminnan vahvistaminen	☒	☐
Omaisten ja läheisten jaksamisen vahvistaminen	☐	☒
Muuta, mitä?	☐	☐

12. Mitkä ovat **kolme** tärkeintä kehittämiskohdetta iäkkäiden henkilöiden osallisuuden ja aktiivisen kansalaisuuden kehittämisessä vuosien 2024–2026 aikana?

Ilmainen tai vähämaksuinen toiminta
Digiosaamisen vahvistaminen, tuki ja ohjaus
Saavutettavan viestinnän lisääminen

13. Millä keinoilla voitaisiin vahvistaa ikäihmisten moninaisuuden huomioonottamista sekä itsemääräämisoikeuden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista?

Ikäihmisten arvostaminen. Yhteistyö eri ikäryhmien ja järjestöjen välillä. Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ikäihmisiä koskevissa päätöksissä. Voimavarojen yhdistäminen eri järjestöjen kanssa.

14. Onko alueellanne viime vuosina ja/tai käynnissä olevia kehittämishankkeita, joissa kehitetään toimintatapoja ja -käytäntöjä ikääntyneiden toimintakyvyn ja kotona pärjäämisen tukemiseksi?

Jotakin muuta, mitä? Lisätkää mahdollinen linkki hankesivuille

Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämishankkeet, ikäihmiset (70%) (AVI)

15. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **rakenteita** alueellanne on käytössä yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **kuntien** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Sovittu moniammatillinen yhteistyö	☐	☒	☐	☐
Nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilö, esim. hyte -koordinaattori	☐	☒	☐	☐
Nimetyt yhteistyöryhmät ja -verkostot yhdyspinnoille	☐	☐	☒	☐
Sovittu säännölliset tapaamiset nimettyjen ryhmien ja vastuuhenkilöiden välillä	☐	☐	☒	☐
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne näkyy hyvinvointialueiden ja kuntien strategioissa, suunnitelmissa ja päätösten teossa	☐	☒	☐	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

16. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **rakenteita** alueellanne on käytössä yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **hyvinvointialueiden** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Sovittu moniammatillinen yhteistyö	☐	☐	☒	☐
Nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilö, esim. hyte -koordinaattori	☐	☒	☐	☐
Nimetyt yhteistyöryhmät ja -verkostot yhdyspinnoille	☐	☒	☐	☐
Sovittu säännölliset tapaamiset nimettyjen ryhmien ja vastuuhenkilöiden välillä	☐	☒	☐	☐
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne näkyy hyvinvointialueiden ja kuntien strategioissa, suunnitelmissa ja päätösten teossa	☐	☒	☐	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

18. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **rakenteita** alueellanne on käytössä yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **vammaisneuvostojen** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Sovittu moniammatillinen yhteistyö	☐	☒	☐	☐
Nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilö, esim. hyte -koordinaattori	☐	☒	☐	☐
Nimetyt yhteistyöryhmät ja -verkostot yhdyspinnoille	☐	☒	☐	☐
Sovittu säännölliset tapaamiset nimettyjen ryhmien ja vastuuhenkilöiden välillä	☐	☒	☐	☐
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne näkyy hyvinvointialueiden ja kuntien strategioissa, suunnitelmissa ja päätöstenteossa	☐	☒	☐	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

19. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **rakenteita** alueellanne on käytössä yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **järjestöjen** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Sovittu moniammatillinen yhteistyö	☐	☒	☐	☐
Nimetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilö, esim. hyte -koordinaattori	☐	☒	☐	☐
Nimetyt yhteistyöryhmät ja -verkostot yhdyspinnoille	☐	☒	☐	☐
Sovittu säännölliset tapaamiset nimettyjen ryhmien ja vastuuhenkilöiden välillä	☐	☒	☐	☐
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne näkyy hyvinvointialueiden ja kuntien strategioissa, suunnitelmissa ja päätöstenteossa	☐	☒	☐	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

20. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **prosesseja** alueellanne on yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **kuntien** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien levittäminen ja juurruttaminen	☐	☒	☐	☐
Hyvien käytäntöjen ja toiminnan vaikuttavuuden ja vaikutusten arvioiminen	☐	☒	☐	☐
Sovitut käytännöt tiedonkulusta eri tahojen kanssa	☐	☐	☒	☐
Yhteisiä projekteja tai rahoitushakemuksia	☐	☐	☒	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

21. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **prosesseja** alueellanne on yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **hyvinvointialueiden** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien levittäminen ja juurruttaminen	☐	☐	☒	☐
Hyvien käytäntöjen ja toiminnan vaikuttavuuden ja vaikutusten arvioiminen	☐	☐	☒	☐
Sovitut käytännöt tiedonkulusta eri tahojen kanssa	☐	☐	☒	☐
Yhteisiä projekteja tai rahoitushakemuksia	☐	☐	☒	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

23. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **prosesseja** alueellanne on yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **vammaisneuvostojen** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien levittäminen ja juurruttaminen	☐	☒	☐	☐
Hyvien käytäntöjen ja toiminnan vaikuttavuuden ja vaikutusten arvioiminen	☐	☒	☐	☐
Sovitut käytännöt tiedonkulusta eri tahojen kanssa	☐	☐	☒	☐
Yhteisiä projekteja tai rahoitushakemuksia	☐	☐	☒	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

24. Minkälaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen **prosesseja** alueellanne on yhteistyön ja yhdyspintatyön varmistamiseksi **järjestöjen** kanssa?

	Kyllä, toimii hyvin	Kyllä, mutta olisi parannettavaa	Ei ole	En osaa sanoa
Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien levittäminen ja juurruttaminen	☐	☒	☐	☐
Hyvien käytäntöjen ja toiminnan vaikuttavuuden ja vaikutusten arvioiminen	☐	☒	☐	☐
Sovitut käytännöt tiedonkulusta eri tahojen kanssa	☐	☐	☒	☐
Yhteisiä projekteja tai rahoitushakemuksia	☐	☐	☒	☐
Mitä muuta on käytössä tai kehitteillä?	☐	☐	☒	☐

25. Miten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita, toimintamalleja ja prosesseja pitäisi vielä kehittää?

Ikäneuvolatoimintaa myös maaseutu kuntiin.
Omalääkärijärjestelmä.

26. Minkälaista Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta saatavaa tukea alueenne tarvitsee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämistyöhön? Valitse **kolme** tärkeintä.

Tietoa hyvistä käytännöistä ja toimintamalleista

Verkostoitumistukea

Ohjausta ja tukea hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämiseen alueilla

27. Millä tavalla haluaisitte osallistua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden yhteistyöhön? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Osallistua aktiivisesti jonkun muun järjestämiin tapaamisiin alueellani
Järjestää yhteistyötapaamisia ja keskusteluja itse
Tulla kuulolle tapaamisiin, josta saan itselleni relevanttia tietoa
Levittää tietoa yhteistyöstä omissa verkostoissani

28. Miten Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voisi tukea hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden yhteistyötä alueellasi tai kansallisesti?

Varata rahoitusta yhteistyöhön. Tulkaa tutustumaan maaseutupitäjien tilanteisiin ja ongelmiin paikan päälle.

29. Millaista viestintää organisaationne tekee omaishoitajien ja iäkkäiden henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämistyöhön liittyen? Mitkä ovat sen keskeisimmät kohderyhmät?

Tapahtumista ja toiminnoista viestiminen.
Keskeisimmät kohderyhmät ovat: järjestöt.

30. Miten olette toimineet ja vaikuttaneet iäkkäiden henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kotona pärjäämisen toteutumisessa ja kehittämisessä? Miten vaikutusmahdollisuuksia tulisi kehittää?

Matalankynnyksen liikuntaryhmät; tuolijumppa, vesijumppa, vertaisohjatut liikuntaryhmät, kulttuuritapahtumat, teatteri-, tanssi- ja musiikkiesitykset hoivakodeissa.